Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 931
van **INEZ DE CONINCK**
datum: 23 april 2021

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Bovenlokaal ruimtelijk beleid - Effecten van regiovorming

Op dit moment zijn er op vlak van ruimtelijke ordening veel verschillende vormen van intergemeentelijke samenwerking. Zo zijn er de intergemeentelijke structuren die zijn geïntroduceerd om kleinere gemeenten die er moeilijk in slagen een gecoro (gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening) samen te stellen, te ondersteunen en om intergemeentelijke samenwerking op het vlak van ruimtelijk beleid te stimuleren. Daarnaast hebben gemeenten de mogelijkheid een intergemeentelijk beleidsplan op te stellen, een gebiedscoalitie aan te gaan met andere gemeenten of een strategisch project in te dienen in samenwerking met andere gemeenten.

Daarnaast zet de Vlaamse Regering ook in op regiovorming. De burgemeesters moeten de spilfiguren worden in deze nieuwe regio's. Dat moet leiden tot een grotere coherentie in de intermediaire structuren en de regionale samenwerking. Daarom heeft de Vlaamse Regering referentieregio's afgebakend waarbinnen alle vormen van intergemeentelijke en bovenlokale samenwerking moeten plaatsvinden. Dat zal ook een effect hebben op intergemeentelijke samenwerking op het domein van ruimtelijke ordening.

1. Wat zijn de effecten van de beoogde regiovorming op de huidige bovenlokale samenwerking(svormen) op vlak van ruimtelijk beleid?
2. Op welke manier zal de minister ervoor zorgen dat deze samenwerkingsverbanden in de regiovorming inpassen?
3. Wat met bestaande samenwerkingsverbanden die zich over meerdere referentieregio's uitstrekken?

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD
op vraag nr. 931 van 23 april 2021
van **INEZ DE CONINCK**

---

1. De uitrol van ruimtelijk beleid is vaak een interbestuurlijke opdracht. De verschillende vormen van gebiedswerking en -coalities tonen dit aan. De vaste samenwerking van gemeenten in referentieregioverband biedt in dit kader kansen om de doorwerking van het ruimtelijk beleid te faciliteren en de bouwshift te realiseren.

   In het kader van het BRV-proces krijgt het idee vorm om op het niveau van de referentieregio aan gebiedscoalities te werken rond ruimtelijke doelstellingen en aan lokaal-Vlaams-afgestemde programma's van uitvoering. Het samenleggen van en samen formuleren van acties en ambities schept synergiën. Denk aan de verdeelvraagstukken die gepaard gaan met maken van keuzes in het omgaan met bestaand juridisch aanbod.

   De ambitie op vlak van regiovorming betekent niet dat de gebiedswerking zich alleen op het niveau van referentieregio's zal organiseren. Er blijven vanuit de fysisch-geografische structuren (in lijn met de geformuleerde uitzonderingen in de nota regiovorming van de Vlaamse Regering dd. 12 maart 2021) bovenlokale ruimtelijke opgaven spelen die op de geëigende schaal kunnen worden aangepakt. De wisselwerking met de referentieregio's als intergemeentelijk verband kan voor deze ruimtelijke opgaven een meerwaarde betekenen.

   Het organiseren van overleg en feitelijke samenwerking tussen lokale besturen zonder dat dit leidt tot blijvende nieuwe structuren valt buiten de scope van regiowerking. Er is geen ambitie om intergemeentelijke gecoro's op niveau van de referentieregio te tillen, noch om de opmaak van intergemeentelijke ruimtelijke beleidsplannen verplicht op dat schaalniveau aan te pakken. Deze intergemeentelijke samenwerkingen leiden niet tot blijvende nieuwe structuren. Ze kunnen desgevallend zelfs gaan over samenwerking tussen gemeenten over regiogrenzen heen. Dit geldt ook voor subsidieaanvragen. Deze kunnen worden ingediend volgens de logische schaalaanpak van het ruimtelijk thema.

2. De kracht van een structurele en vaste intergemeentelijke en interbestuurlijke samenwerking rond ruimtelijke opgaven zit in het zoeken naar verbanden en het werken naar samenhangende programma's. Opportuniteiten vanuit (inter)gemeentelijke beleidsplannen en strategische projecten komen hierbij aan bod. Om een werking van gebiedscoalities op referentieregioniveau te bereiken, zullen duidelijke ambities op vlak van een regionale aanpak van ruimtelijke opgaven in de Vlaamse beleidskaders van het BRV moeten verankerd worden. De organisatie en werking van het departement Omgeving kan hierop worden afgestemd. We zoeken momenteel naar samenwerking met het Labo Regiovorming van de VVSG bij de uitrol van de referentieregio's om opportuniteiten op dit vlak te detecteren.

3. Bestaande ruimtelijke samenwerkingsverbanden over regio's heen zullen vanuit hun eigen fysisch-geografische logica verder lopen. Zelfs nieuwe kunnen worden opgestart, bijvoorbeeld als de projectstructuur gebonden is aan fysische en natuurlijke structuren die de schaal van de referentieregio overstijgt.